

ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«Затверджую»

Т.в.о. ректора

І. А. Ясінецька

«29»

2020 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ У ПОДІЛЬСЬКОМУ
ДЕРЖАВНОМУ АГРАРНО-ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
(Нова редакція)**

Схвалено вченою радою Подільського
державного аграрно-технічного університету
Протокол № 3 від «29» листопада 2020 р.

м. Кам'янець-Подільський
2020 рік

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність в Подільському державному аграрно-технічному університеті (далі – Положення) розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Рекомендацій Міністерства освіти і науки «Про запобігання корупції» № 1/9-650 від 23.10.2018 року для закладів вищої освіти, Рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності від 29 жовтня 2019 року Протокол № 11, Етичного кодексу вченого України, Статуту ПДАТУ.

1.2. Положення розроблено з метою розвитку вищої освіти та науки в Подільському державному аграрно-технічному університеті (далі – Університет) відповідно до національних пріоритетів і світових стандартів шляхом забезпечення та покращення якості вищої освіти і встановлює загальні моральні принципи, правила етичної поведінки та відповідальність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів освіти Подільського державного аграрно-технічного університету (далі – Учасники освітнього процесу).

1.3. Університет прагне створити середовище, яке сприяє навчанню і роботі, прагненню до істини, обміну знаннями, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку Учасників освітнього процесу, підтриманню особливої університетської культури взаємовідносин. Кожен Учасник освітнього процесу, дотримуючись норм цього Положення, робить неоціненний внесок у розвиток всього Університету, зміцнення його іміджу і ділової репутації.

1.4. Положення є переліком настанов та цінностей, дотримання яких Учасниками освітнього процесу є необхідним як на його території, так і поза ним.

1.5. Загальними моральними принципами, якими мають керуватися Учасники освітнього процесу, є:

1.5.1. Принцип законності. У своїй діяльності Учасники освітнього процесу суворо дотримуються приписів законів, а також стимулюють до цього інших.

1.5.2. Принцип взаємної довіри. Атмосфера довіри заохочує вільний обмін ідеями та інформацією в університетському середовищі, сприяє співпраці та вільному продукуванню нових ідей, позбавляє остраху, що результати діяльності може бути вкрадено, а репутацію підірвано.

1.5.3. Принцип чесності та порядності. У освітній та викладацькій діяльності, у наукових дослідженнях, у практичній роботі тощо Учасники

освітнього процесу зобов'язані діяти чесно, бути відвертими й у жодному разі свідомо не висувати неправдивих тверджень.

1.5.4. Принцип справедливості. У взаємовідносинах між Учасниками освітнього процесу важливим є неупереджене ставлення одне до одного, правильне й об'єктивне оцінювання результатів освітньої, дослідницької та трудової діяльності.

1.5.5. Принцип компетентності й професіоналізму. Учасники освітнього процесу зобов'язані підтримувати найвищий рівень компетентності у навчанні та роботі. Обов'язком є постійне підвищення ними свого освітнього і наукового рівня, як форми здійснення принципу «від освіти на все життя – до освіти протягом усього життя».

1.5.6. Принцип відповідальності. Учасники освітнього процесу мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання. Бути відповідальним – означає протистояти ганебним вчинкам, негативному впливу інших осіб і бути прикладом для інших.

1.5.7. Принцип партнерства і взаємодопомоги. З метою підвищення якості освітніх та дослідницьких результатів Учасники освітнього процесу орієнтуються на суб'єкт-суб'єктну або партнерську взаємодію.

1.5.8. Принцип взаємоповаги. Повага в університетському середовищі має бути взаємною, виявлятися як до інших, так і до себе. Варто поважати й цінувати різноманітні, а іноді й протилежні думки та ідеї.

1.5.9. Принцип прозорості. Щоб уникнути зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними Учасниками освітнього процесу, необхідно, щоб усі процедури, які стосуються освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності, були прозорими і нескладними.

1.5.10. Принцип безпеки та добробуту університетської спільноти. Учасники освітнього процесу повинні піклуватися про безпеку та добробут усіх Учасників освітнього процесу Університету. Будь-яка діяльність здобувачів освіти і працівників Університету не повинна створювати загрози життю, завдавати шкоди здоров'ю та майну будь-кого загалом та Учасникам освітнього процесу зокрема.

Дотримання зазначених вище принципів має бути справою честі всіх без винятку Учасників освітнього процесу.

2. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ, НОРМ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ТА ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЯМ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього

процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- підписання педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками Університету під час укладення контракту Декларації про дотримання академічної доброчесності (Додаток А);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

2.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- одноразове підписання здобувачами освіти Університету Декларації про дотримання академічної доброчесності (Додаток Б);
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2.4. Університет вживає заходів для ознайомлення Учасників освітнього процесу із поняттями та вимогами академічної доброчесності шляхом включення відповідного матеріалу до програм навчальних дисциплін, проведення окремих лекцій, семінарів, тренінгів, індивідуальних консультацій тощо.

2.5. Відповідальність за дотримання цінностей академічної доброчесності та норм етичної поведінки є водночас особистим обов'язком кожного та спільною справою Учасників освітнього процесу загалом. Кожен Учасник

освітнього процесу відповідальний за дотримання принципів академічної доброчесності в освітній, викладацькій та науковій діяльності.

2.6. Представники Учасників освітнього процесу повинні:

- вірити у власний інтелект та здібності.
- сумлінно та самостійно (крім випадків, які санкціоновано передбачають групову роботу) виконувати освітні та дослідницькі завдання.
- поважати наукові та освітні здобутки інших.
- посилатися на джерела, з яких береться інформація, незалежно від того, в якому вигляді вона опублікована – в електронному чи паперовому.
- у разі виникнення труднощів під час виконання освітніх чи дослідницьких завдань звертатися за санкціонованою допомогою до колег, викладачів та наукових керівників.
- виконувати оригінальну роботу для кожної дисципліни.
- використовувати у науковій та освітній діяльності тільки надійні та достовірні джерела інформації.
- нагадувати колегам про неприпустимість порушення академічної доброчесності.

2.7. Неприйнятним для Учасників освітнього процесу Університету є:

- вживання, виготовлення й поширення наркотичних речовин, розпивання алкогольних напоїв та куріння в громадських місцях.
- порушення норм моралі, зокрема негідне поведіння у громадських місцях та вживання ненормативної лексики.
- поширення неправдивої та компрометуючої інформації про інших учасників освітнього процесу.
- отримання або пропонування винагород за несправедливе отримання будь-яких переваг у навчальній, дослідницькій чи трудовій діяльності (хабарництво).
- навмисне нанесення шкоди роботі інших учасників освітнього процесу.
- агресія проти інших, сексуальні домагання.
- участь в азартних іграх.
- участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробка та використання підроблених документів, що мають відношення до навчання чи посадового становища в університеті.
- видавання результатів чужої праці за свої під час здійснення навчальної, наукової та трудової діяльності.
- використання службових і родинних зв'язків з метою отримання нечесної переваги у навчальній, науковій та трудовій діяльності.

- завдання шкоди матеріальним цінностям, а також матеріально-технічній базі Університету.
- використання без дозволу ректорату (деканату) символіки університету, факультету у різноманітних заходах, не пов'язаних з діяльністю університету.
- порушення громадського порядку на території університету, що заважає іншим особам.
- перевищення повноважень під час навчальної, трудової діяльності або проведення наукових досліджень.
- вчинення дій, що перешкоджають здійсненню освітнього чи науково-дослідницького процесу.

3. ПОРУШЕННЯ ВИМОГ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Порушенням академічної доброчесності вважається:

3.1.1. Академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

3.1.2. Самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

3.1.3. Фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

3.1.4. Фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

3.1.5. Списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

3.1.6. Обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

3.1.7. Хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

3.1.8. Необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

3.1.9. Надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;

3.1.10. Вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Учасники освітнього процесу Університету несуть відповідальність за порушення академічної доброчесності відповідно до вимог законодавства України та цього Положення.

4.2. За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники закладів освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- попередження;
- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів (зокрема вчених рад інститутів / факультетів / Університету та педагогічної ради відокремленого структурного підрозділу; спеціалізованих вчених рад Університету) чи займати визначені законом посади.
- позбавлення почесних звань, нагород, присуджених Університетом;
- звільнення.

4.3. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- попередження;
- повторне проходження оцінювання;
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої (освітньо-наукової) програми;
- відрахування із Університету;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих Університетом пільг з оплати навчання.

4.4. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем освіти при виконанні завдань поточного (підсумкового) контролю чи під час атестації здійснює викладач/екзаменаційна комісія.

У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності при виконанні завдань поточного (підсумкового) контролю викладач зобов'язаний повідомити (у формі письмової заяви) про зазначений факт порушення директора/декана інституту/факультету/відокремленого структурного підрозділу. У разі встановлення екзаменаційною комісією факту порушення академічної доброчесності під час проходження здобувачем освіти атестації складається відповідний протокол із рішенням про оцінку "F".

4.5. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем освіти при написанні ним курсових, бакалаврських, магістерських, дисертаційних робіт, наукових та ін. статей здійснює керівник/науковий керівник.

У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності керівник/науковий керівник зобов'язаний повідомити (у формі письмової заяви) про зазначений факт порушення завідувача кафедри та директора/декана інституту/факультету/відокремленого структурного підрозділу.

4.6. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем освіти при попередній експертизі дисертації та підготовці висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здійснюють завідувач кафедр, де здійснюється попередня експертиза, та рецензенти (експерти).

У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності завідувач кафедри та рецензенти (експерти) зобов'язані повідомити (у формі письмової заяви) про зазначений факт порушення наукового керівника/наукового консультанта здобувача та проректора з наукової роботи. Така дисертація не рекомендується до захисту, надається негативний висновок.

4.7. Виявлення спеціалізованою вченою радою порушення академічної доброчесності в дисертації та/або наукових публікаціях, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, є підставою для відмови у присудженні наукового ступеня без права її повторного захисту.

4.8. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності науково-педагогічними, науковими та педагогічними працівниками при рекомендації видань до друку здійснюють завідувачі кафедр, голови циклових комісій, рецензенти (експерти) різних рівнів, голова та секретар педагогічної ради відокремлених структурних підрозділів, голови та учені секретарі вчених рад інститутів/ факультетів/ Університету.

У разі виявлення факту порушення академічної доброчесності при рекомендації рукопису до друку на етапі кафедри, циклової комісії рецензенти (експерти) зобов'язані повідомити (у формі письмової заяви) про зазначений факт завідувача кафедри / голову циклової комісії; на етапі інституту/факультету, відокремленого структурного підрозділу – голову та ученого секретаря вченої ради інституту/факультету, голову та секретаря педагогічної ради відокремленого структурного підрозділу; на університетському етапі – голову та ученого секретаря вченої ради Університету.

4.9. Контроль і відповідальність за дотриманням норм академічної доброчесності авторами публікацій у наукових періодичних виданнях Університету здійснюють головні редактори, заступники головних редакторів та відповідальні секретарі редакційних колегій видань.

5. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА КОМІСІЯ З ЕТИКИ ТА УПРАВЛІННЯМ КОНФЛІКТАМИ

5.1. З метою моніторингу дотримання Учасниками освітнього процесу моральних та правових норм цього Положення в Університеті створюється:

- одноразово сформована (за необхідності) Комісія з питань академічної доброчесності у Подільському державному аграрно-технічному університеті;

- постійно діюча університетська Комісія з етики та управлінням конфліктами у Подільському державному аграрно-технічному університеті.

Комісії наділяються правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення законодавства та цього Положення та надавати пропозиції адміністрації Університету (факультетам/інститутам/відокремленим структурним підрозділам) щодо застосування окремих видів відповідальності та накладання відповідних санкцій на Учасників освітнього процесу.

5.2. Комісії у своїй роботі керуються Конституцією України, Законом України «Про освіту», Законом України «Про вищу освіту», Рекомендаціями Міністерства освіти і науки «Про запобігання корупції» № 1/9-650 від 23.10.2018 року для закладів вищої освіти, Рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності від 29 жовтня 2019 року Протокол № 11, іншими чинними нормативно-правовими актами, Статутом університету та цим Положенням.

5.3. Діяльність Комісій базується на Положенні про комісію з питань академічної доброчесності у Подільському державному аграрно-технічному університеті та Положенні про комісію з етики та управлінням конфліктами у Подільському державному аграрно-технічному університеті, які затверджуються

вченою радою університету та погоджуються з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності.

5.4. Організація роботи Комісій, Повноваження Комісій, межі їх діяльності, склад Комісій, термін дії Комісій регулюються затвердженими у встановленому порядку окремими Положеннями.

5.5. Учасник освітнього процесу, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення цього Положення, повинен повідомити про це відповідній Комісії. Неприйнятно подавати (підтримувати подання) безпідставних скарг або скарг без підпису.

5.6. Якщо здобувач освіти чи працівник має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Положення, він може звернутися за консультацією до відповідної Комісії.

5.7. Будь-який Учасник освітнього процесу має право звернутися до відповідної Комісії з метою внесення пропозицій та доповнень до цього Положення.

6. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Це Положення затверджуються вченою радою Університету та погоджуються з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності.

6.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням вченої ради Університету.

6.3. Відповідальність за актуалізацію даного Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи Університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради
Подільського державного аграрно-технічного
Університету (Протокол №__ від _____)

Погоджено:

Президент студентського парламенту

О. В. Тарабузан

**ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
педагогічним/науково-педагогічним/науковим працівником
Подільського державного аграрно-технічного університету**

Я, що нижче підписався(лась), як член академічної спільноти Університету, **ЗАЯВЛЯЮ**, що буду здійснювати власну освітню, наукову, творчу діяльність, дотримуючись місії, візії, цінностей, корпоративної культури Університету, найвищих моральних і правових норм академічної доброчесної поведінки, керуючись законодавством України, етичними вимогами до професійної та наукової діяльності, Положенням про академічну доброчесність у ПДАТУ.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- З повагою та толерантністю ставитися до всіх членів академічної спільноти Університету.
- Не допускати поведінку, що ставить під сумнів чесність та сумлінність моєї роботи і завдає шкоди колегам та репутації Університету.
- Запобігати та протидіяти проявам порушення академічної доброчесності представниками університетської громади.
 - Не надавати неправомірну допомогу у професійній та науковій діяльності.
 - Використовувати лише достовірні джерела інформації, не вдаватися до фальсифікації чи фабрикування даних.
 - Не плагіювати (зокрема, не використовувати ідеї, твердження, відомості, тексти тощо без посилання на джерела).
 - Не користуватися неправомірною вигодою, не вимагати і не брати хабарів.

УСВІДОМЛЮЮ, що у разі порушення мною цієї Декларації нестиму відповідальність перед академічною спільнотою Університету згідно із загальнолюдськими нормами моралі, законодавством України, Положенням про академічну доброчесність у ПДАТУ.

ПІБ (повністю)	
Інститут/факультет	
Кафедра	
Посада	
Науковий ступінь, вчене звання	

Дата _____

Підпис _____

**ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
здобувачем освіти
Подільського державного аграрно-технічного університету**

Я, що нижче підписався(лась), як член академічної спільноти Університету, **ЗАЯВЛЯЮ**, що буду здійснювати власну освітню, наукову, творчу діяльність, дотримуючись місії, візії, цінностей, корпоративної культури Університету, найвищих моральних і правових норм академічної доброчесної поведінки, керуючись законодавством України, етичними вимогами до професійної та наукової діяльності, Положенням про академічну доброчесність у ПДАТУ.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- З повагою та толерантністю ставитися до всіх членів академічної спільноти Університету.
- Не брати участь у діяльності, яка пов'язана з нечесністю (не підроблювати та не використовувати шпаргалки чи інші підказки під час форм контролю).
- Самостійно виконувати навчальні заняття, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання.
- Не плагіювати (зокрема, не використовувати ідеї, твердження, відомості, тексти тощо без посилання на джерела).
- Надавати достовірну інформацію щодо результатів власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації.
- Не допускати поведінку, що ставить під сумнів чесність та сумлінність мого навчання.
- Не пропонувати та не надавати учасникам освітнього процесу Університету неправомірну вигоду.

УСВІДОМЛЮЮ, що у разі порушення мною цієї Декларації нестиму відповідальність перед академічною спільнотою Університету згідно із загальнолюдськими нормами моралі, законодавством України, Положенням про академічну доброчесність у ПДАТУ.

ПІБ (повністю)	
Інститут/факультет	
Курс, група/рік навчання	
Спеціальність	

Дата _____

Підпис _____